

SIJOITUSRAHASTON KULUJEN VAIKUTUS SIJOITUSPÄÄTÖKSEEN

Tiivistelmä

Tekijä Onikki, Juho	Julkaisun laji Opinnäytetyö, AMK Sivumäärä 33 sivua, 1 liitesivu	Valmistumisaika Syksy 2019
Työn nimi Sijoitusrahaston kulujen vaikutus sijoituspäätökseen.		
Tutkinto Tradenomi (AMK)		
Tiivistelmä <p>Sijoittaminen on nykypäivänä yhä suositumpaa, minkä vuoksi monet sijoittavat varallisuuttaan. Sijoitusrahastot ovat hyvä vaihtoehto sijoittamisessa ja sen aloittamisessa, mutta niihin liittyy erilaisia kuluja joiden huomioon ottaminen on tärkeää.</p> <p>Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää miten sijoitusrahaston kulut vaikuttavat sijoituspäätökseen. Lisäksi tutkittiin mitkä tekijät vaikuttavat sijoituspäätökseen sekä miten hyvin omien sijoitustuotteiden kulut ja palkkiot tiedostetaan.</p> <p>Tutkimuksen teoriaosuudessa kerrotaan yleisesti rahastosijoittamisesta sekä yleisimpiä sijoitusrahastovaihtoehtoja. Teoriaosuudessa kerrotaan myös sijoitusrahaston eduista sekä rahastojen riskeistä. Tutkimuksen teoriaosuus käsittelee rahastojen sisältämiä palkkioita sekä tuotto-odotukseen vaikuttavia tekijöitä.</p> <p>Empiirinen osa tutkimuksesta toteutettiin kvalitatiivisena eli laadullisena tutkimuksena. Tutkimusmenetelmänä käytettiin puolistrukturoitua lomakekyselyä ja kysely toteutettiin haastateltaville anonyymina nettikyselynä. Kyselyyn osallistui yhteensä 19 sijoittajaa tai sijoittamisesta kiinnostunutta henkilöä.</p> <p>Tutkimuksen perusteella rahaston kulut vaikuttavat merkittävästi sen valintaan, joten rahastojen kulut halutaan pitää mahdollisimman pienenä. Sijoitusrahaston valintaan vaikuttivat merkittävästi rahaston kulut, sijoitusstrategia sekä rahaston sijoituskohteenä oleva toimiala. Tutkimuksen mukaan tietoisuus omien sijoitustuotteiden kuluista oli yleisesti hyvällä tasolla.</p>		
Asiasanat Sijoittaminen, sijoitusrahasto, sijoitusrahaston kulut		

Abstract

Author Onikki, Juho	Type of publication Bachelor's thesis	Published Autumn 2019
	Number of pages 33 pages, 1 appendix	
Title of publication Mutual fund costs and their effect on investment decision		
Name of Degree Bachelor of Business Administration		
Abstract <p>Investing is becoming increasingly popular these days, which is why so many are beginning to invest their wealth. Mutual funds are a good option to start investing but they come with a variety of costs to consider.</p> <p>The purpose of the thesis was to find out how an investment fund's expenses affect an investment decision. In addition, thesis aimed to study other factors affecting investment decisions and how well investment fund costs are understood.</p> <p>The theoretical part of the thesis provides a general overview of investing in mutual funds and introduces the most common mutual funds. The theoretical part also discusses the benefits and risks of investing in mutual funds. Finally, the theoretical part examines mutual funds fees and the factors which influence the expected return.</p> <p>The empirical part of the thesis was executed as a qualitative study. Research data was collected through an anonymous online questionnaire. The questionnaire was answered by 19 respondents interested in investing. A total of 19 investors or persons who are interested about investing participated in the survey.</p> <p>Based on the results, a mutual fund's costs significantly effect it being chosen, and the aim is to minimize costs. The fund's expenses, its investment strategy and the industry in which the fund is invested in significantly influenced an investor's decision to invest in the fund. Finally, based on the questionnaire, knowledge of the costs was at good level.</p>		
Keywords Investing, Mutual fund, Fees of mutual fund		

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	1
1.1	Tutkimuksen taustat.....	1
1.2	Opinnäytetyön tavoitteet ja aiheen rajaus	1
1.3	Tutkimusmenetelmät	2
1.4	Tutkimuksen rakenne	3
2	YLEISTÄ RAHASTOSIJOITTAMISESTA.....	5
2.1	Sijoitusrahaston periaate	5
2.2	Yleisimmät sijoitusrahastotyytit	5
2.2.1	Korkorahasto	6
2.2.2	Aktiivinen osakerahasto.....	6
2.2.3	Yhdistelmärahasto.....	7
2.2.4	Indeksirahasto	7
2.2.5	Rahastojen rahasto.....	8
2.2.6	ETF-sijoitusrahasto.....	9
2.3	Sijoitusrahasto-osuuksien hankinta ja lunastus.....	9
2.4	Sijoitusrahastojen edut	9
3	SIJOITUSRAHASTOJEN RISKIT, KULUT JA TUOTTO-ODOTUS	11
3.1	Rahastosijoittamiseen liittyvä riskit.....	11
3.2	Sijoitusrahastojen yleisimmät kulut ja verotus	12
3.3	Rahastojen tuotto-odotus.....	13
3.3.1	Riskin vaikutus tuotto-odotukseen	14
3.3.2	Rahaston kulujen vaikutus tuotto-odotukseen.....	15
3.3.3	Korkoa korolle –efekti	16
4	TUTKIMUS	18
4.1	Tutkimuksen tavoite, toteutus- ja tutkimusmenetelmät.....	18
4.2	Tutkimustulokset ja tulosten yhteenveto	18
4.3	Johtopäätökset ja pohdinta	25
4.4	Työn luotettavuuden arviointi	27
5	YHTEENVETO	29
	LÄHTEET	31
	LIITTEET	34

1 JOHDANTO

Sijoittaminen on kasvattanut suosiotaan ja yhä useampi ihminen sijoittaa nykypäivänä. Kuluttajille tarjolla olevia sijoitustuotteita on todella paljon ja monesti ne eroavat kulurakenteeltaan ja toimintatavoiltaan suuresti toisistaan. Etenkin rahastojen kulujen ja palkkioiden merkitys saattaa olla pitkällä aikavälillä suuri, minkä vuoksi sijoittajan pitkän aikavälin tuotto saattaa alentua.

Opinnäytetyöaihe valikoitui omasta kiinnostuksestani sijoittamista kohtaan. Lisäksi koen, että kulujen määrä on tärkeä asia sijoitusrahastoa valittaessa. Oikein valittu sijoitusrahasto palvelee aloittavaa piensijoittajaa parhaiten, kun ymmärrys sijoitusrahaston valintaan on tarpeeksi vahva. Pitkäaikaisessa sijoittamisessa on tärkeää sijoitusrahastojen kulujen merkitys, joka saattaa aiheuttaa pitkällä aikavälillä taloudellisen hyödyn menetystä piensijoittajalle.

1.1 Tutkimuksen taustat

Sijoittamisen suosio on viime vuosina ollut suuressa kasvussa ja ihmiset entistä useammin hakevat kasvua varallisuuteen pörssisijoittamisen kautta. Talouskasvun aikana ylimääräinen raha halutaan yhä useammin siirtää eteenpäin tuottamaan lisäomaisuutta sijoittamisen kautta, kun tilillä käyttämätön raha ei tuota nykyisen korkopolitiikan myötä edes inflaation verran. Sijoituspalveluja tarjoavat tahot tarjoavat sijoitusmahdollisuuksia lukemattomilla sijoitusinstrumenteilla ja nykyään jokaiselle piensijoittajalle löytyy mahdollisuus päästä osaksi sijoittamista yhä pienemmillä summilla. Vaikka sijoittaminen on tullut suurelle määrälle ihmisiä tutummaksi, on sijoittamisessa edelleen tärkeitä asioita mitä tulee ottaa huomioon sijoitustoimintaa aloittaessa. Etenkin rahastojen kulujen ja palkkioiden merkitys saattaa olla pitkällä aikavälillä suuri, minkä vuoksi sijoittajan pitkän aikavälin tuotto saattaa alentua.

1.2 Opinnäytetyön tavoitteet ja aiheen rajaus

Tutkimuksessa pyritään selvittämään piensijoittajan ymmärrystä sijoitusrahastoista aiheutuneista kuluista ja niiden vaikutuksista sijoituspäätökseen sekä tuotto-odotuksiin. Opinnäytetyössä halutaan selvittää myös piensijoittajan päätöksentekoon ja sijoitusrahaston valintaan vaikuttavat tekijät. Aihe on rajattu koskemaan ainoastaan julkisia suomalaisille tarkoitettuja sijoitusrahastoja, joiden tarkoitus on tuottaa kasvavaa varallisuutta tavalliselle

piensijoittajalle. Opinnäytetyö tutkii aihetta piensijoittajan näkökulmasta ja pyrkii selvittämään, kuinka paljon sijoitustoiminnan kulut vaikuttavat sijoituspäätökseen.

Opinnäytetyö on rajattu käsittelemään piensijoittajien sijoituspäätöksiä ja niihin johtaneita syitä. Tutkimuksen kohteeksi valikoituivat sijoitustoimintaa harrastavat ja sijoittamisesta kiinnostuneet henkilöt

Opinnäytetyön tutkimuskysymys on:

- Millä tavalla sijoitusrahaston kulut vaikuttavat sijoituspäätökseen?

Lisäkysymyksiä ovat:

- Kuinka hyvin tutkittavat tiedostavat omiin sijoitusmuotoihin liittyvät kulut?
- Mitkä asiat vaikuttavat sijoitusrahaston valintaan?

Tässä opinnäytetyössä pyritään selvittämään, kuinka sijoitusrahaston kulut vaikuttavat sijoituspäätöksiin ja mitkä tekijät vaikuttavat eniten sijoituspäätökseen. Lisäksi selvitetään kuinka hyvin sijoittajat tiedostavat omien sijoitustuotteittensa kulut, sillä ne saattavat muodostaa merkittävän kuluosan pitkän aikavälin sijoittamisessa. Aihe on rajattu käsittelemään ainoastaan piensijoittajia, minkä vuoksi instituutioita, yrityksiä tai yhdistyksiä ei ole mukana tässä opinnäytetyön tutkimusosuudessa. Lisäksi aihealue on rajattu koskemaan pääsääntöisesti ainoastaan sijoitusrahastoja ja sijoittajien tietämystä omista sijoitustoiminnan kuluista.

1.3 Tutkimusmenetelmät

Tehdyn opinnäytetyön tutkimus toteutettiin kvalitatiivisena tutkimuksena eli laadullisena tutkimuksena, johon lisättiin kvantitatiivisen eli määrällisen tutkimuksen elementtejä. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa pyritään tutkimaan ihmistä ja ihmisen elämää. Laadullisen tutkimuksen ajatus on tutkia merkityksiä, mitkä ilmenevät monipuolisesti eri tavoilla. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka. 2006a). Kvantitatiivisessa tutkimuksessa luontaista on selvittää syy-seuraussuhteita numeerisilla tuloksilla. Määrällinen tutkimus onkin menetelmä, jolla halutaan tutkia tilastojen ja numeroiden avulla tutkittavaa ilmiötä. (Jyväskylän Yliopisto 2015)

Tutkimukseen osallistuneille henkilöille kysely toteutettiin puolistrukturoituna lomakekyselynä, sen ollessa sopivin muoto tutkimukselle. Kyselyssä henkilöille annettiin mahdollisuus vastata monivalintakysymyksiin sekä avoimeen kysymykseen. Kyselyyn haluttiin antaa myös haastatteluun osallistujalle mahdollisuus vastata avoimiin kysymyksiin, minkä takia puolistrukturoitu lomakekysely osoittautui olevan tutkimuksen kannalta olevan toimivin ratkaisu. Tutkimuksen tuloksia ei ole tarkoitus kvantifioida laajasti, vaan tutkimuksen tuloksilla pyritään ymmärtämään tutkittavaa ilmiötä. Tutkimuksessa käytetään hyväksi määrällisiä tutkimusmenetelmiä käyttäytymisen tutkimiseksi ja ilmiön ymmärtämiseksi. Puolistrukturoidulle haastattelumallille ei ole täysin tarkkaa määritelmää, mutta se on yhteneväisempi asetettujen kysymysten osalta kuin teemahaastattelu ja jättää enemmän liikumavaraa kysymyksiin kuin strukturoitu lomakehaastattelu (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka, 2006b).

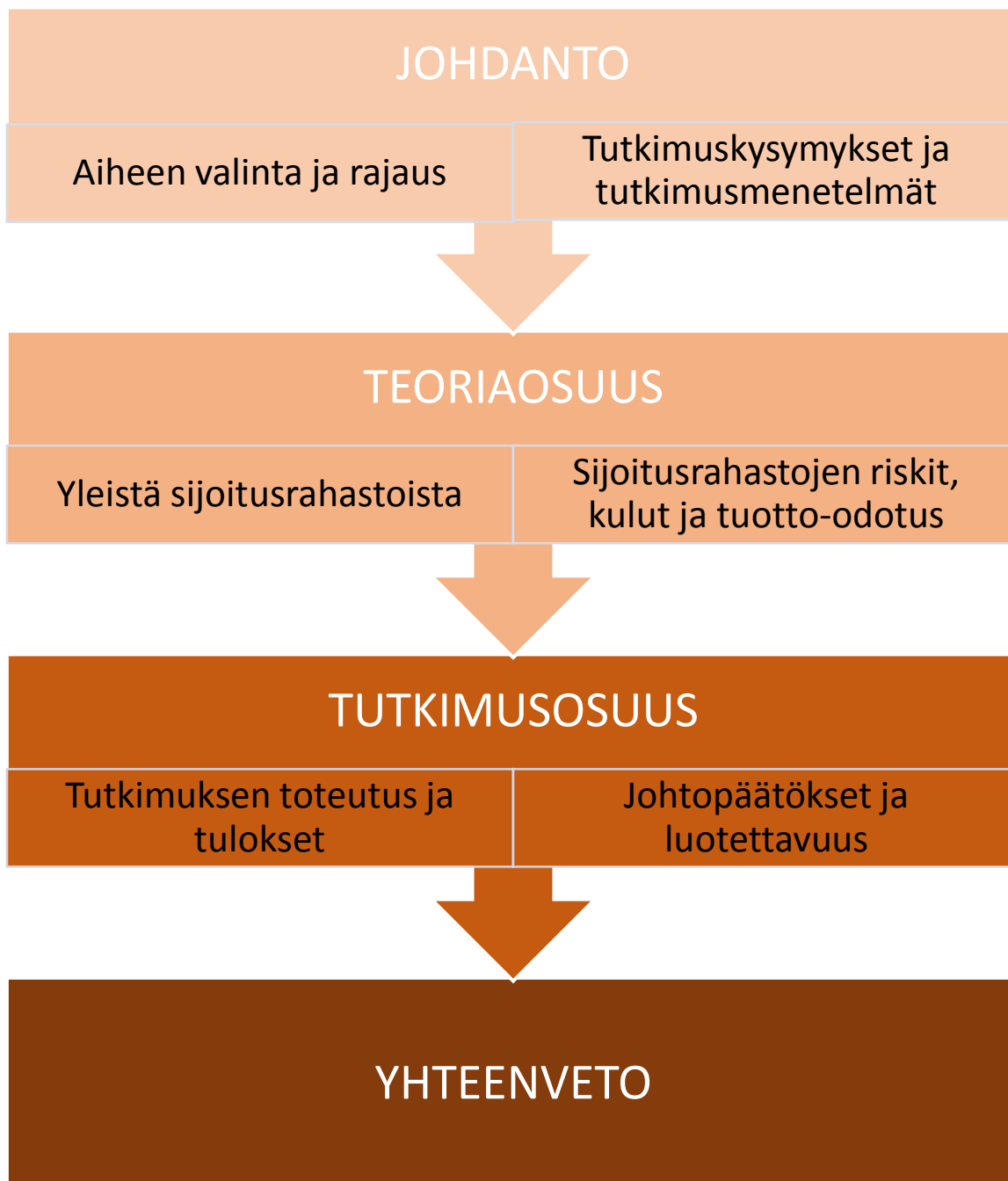
1.4 Tutkimuksen rakenne

Tutkimukselle asetettiin oma rakenne, jolla pyritään pitämään tutkimus selkeänä. (Kuvio 1.) Tutkimuksessa käsitellään ensimmäisenä johdanto tutkittavaan aiheeseen ja sen rajaukseen. Johdannossa tuodaan ilmi tutkimuskysymykset sekä tutkimusmenetelmät, millä aihealuetta tutkitaan.

Teoriaosuudessa pyritään saamaan tarpeellinen perustieto rahastoista ennen varsinaisen tutkimuksen aloittamista. Teoriaosuudessa kerrotaan yleisesti rahastosijoittamiseen liittyvistä asioista. Lisäksi teoriaosuus pitää sisällään sijoitusrahastoihin liittyviä riskejä, kuluja ja tuotto-odotuksia.

Varsinaisessa tutkimusosuudessa kerrotaan kuinka tutkimus on toteutettu ja mitä ovat tutkimuksella saadut tulokset. Tutkimusosuudessa käydään läpi myös johtopäätökset sekä tutkimuksen luotettavuus.

Viimeisenä vaiheena on tutkimuksen yhteenveto, jossa tutkimus käsitellään kokonaisuudessaan. Yhteenveto pitää sisällään myös tutkittavan aiheen jatkotutkimusehdotukset.

Kuvio 1. Opinnäytetyön rakennekaavio.

2 YLEISTÄ RAHASTOSIJOITTAMISESTA

2.1 Sijoitusrahaston periaate

Sijoitusrahaston peruseriaatteena on kerätä usean sijoittajan varoja yhteen, minkä jälkeen rahastoyhtiö sijoittaa kerätyt varat eteenpäin rahoitusmarkkinoille mahdollistaen lisäarvon tuottamisen. Rahasto jaetaan yhtä suuriin rahasto-osuuksiin, jotka jaetaan rahastoa omistaville sijoitetun pääoman mukaisesti. Sijoitusrahaston rahastopääoma tulee yksityishenkilöiltä, säätiöiltä sekä yhteisöiltä, jotka myös omistavat rahaston suhteessa sijoittamaansa pääomaan. Sijoitusrahastoja ei siis omista rahastoyhtiöt, ellei rahastoyhtiö itse ole sijoittanut pääomaa sijoitusrahastoon. Tämän vuoksi mahdollisissa rahastoyhtiön konkurssi- ja maksukyvyttömyystilanteissa ei rahastoyhtiö voi käyttää sijoitusrahaston pääomia omien velvoitteidensa hoitamiseen. Rahastoyhtiö ei myöskään säilytä sijoitusvaroja itsellään, vaan varojen säilytystä ja rahastoyhtiön valvontaa hoitaa säilytysyhteisö. (Pörssisäätiö 2015, 4)

Rahaston arvoon vaikuttavat rahaston omistamien arvopapereiden markkina-arvo, minkä perusteella rahaston arvo muodostuu. Sijoitusrahastojen arvo rahaston omistajalle perustuukin yleensä korkoihin, osinkoihin sekä sijoituskohteen arvovaihteluun. Suomalaisissa sijoitusrahastoissa rahasto-osuuden ostaminen ja lunastaminen onnistuu yleensä jokaisena arkipäivänä, mutta vähintään kaksi kertaa kuukaudessa. Rahasto-osuuden arvo määräytyy rahaston sijoitusten markkina-arvosta, joka jaetaan sen hetkellä rahasto-osuuksien määrällä. Rahasto-osuuden arvo on sijoittajalle aina sama, riippumatta siitä onko sijoittaja ostamassa vai myymässä rahasto-osuuksia. (Pörssisäätiö 2015, 5)

2.2 Yleisimmät sijoitusrahastotyypit

Sijoitusrahastojen määrä on valtava, ja niiden toimintaperiaatteet vaihtelevat rahastotyyppin mukaan. Sijoitusrahastot voidaan jakaa omiin sijoitusrahastotyyppihin riippuen siitä mihin tai miten rahastopääomia sijoitetaan markkinoille. Jokaisessa rahastotyyppissä on omat keinot tehdä tuottoa rahastolle, ja samalla nämä keinot voi antaa suuntaa mahdollisesta tuotto-odotuksesta.

2.2.1 Korkorahasto

Korkorahaston periaate on sijoittaa korkoa maksaviin arvopapereihin. Korkorahasto voi sijoittaa varojaan esimerkiksi joukkovelkakirjalainoihin tai yrityslainoihin, joiden tuotto perustuu korko- ja luottoriskimarkkinoiden kehitykseen. Korkorahasto on myös keino vähentää kokonaissijoitusten riskiä, sillä korkosijoitusten riski mielletään vähäisemmäksi kuin osakesijoitusten. (Nordea pankki Oyj 2019a) Kuten kaikkiin sijoitusomaisuusluokkiin, myös korkosijoituksiin liittyy riski. Korkorahastojen riski muodostuu korkomuutoksista ja sijoituskohteisiin liittyvästä luottoriskistä. Korkomuutokset vaikuttavat käänteisesti kiinteäkorkoisten velkakirjojen arvoon. Korkojen noustessa arvonmuutos on negatiivinen ja korkojen laskiessa arvonmuutos on puolestaan positiivinen. Luottoriskillä tarkoitetaan tilannetta, jolloin lainan liikkeeseenlaskija ei pysty maksamaan lainaa tai siihen liittyvää korkoa. (Pörssisäätiö 2018, 20.) Hyvä luottokelpoisuusluokitus laskee arvopaperista saatua korkoa ja näin ollen myös tuottoa. Huonon luottokelpoisuusluokituksen saanut liikkeellelaskija saa puolestaan korkeampaa korkoa arvopaperistaan, mutta vastaavasti tällöin myös riski nousee. (Sijoitusrahastot 2019)

Korkorahastot jaetaan pääsääntöisesti kolmeen eri kategoriaan, joita ovat pitkän koron, keskipitkän koron ja lyhyen koron rahastot. Näistä lyhyen koron rahastot sijoittavat alle vuoden mittaisiin rahamarkkinasijoituksiin, joita ovat mm. pankkien ja yritysten liikkeelle laskemat korkoinstrumentit. Yleisesti rahaston tavoitteena on tuottaa enemmän, kuin kolmen kuukauden euribor-korkotuotto. (Puttonen & Repo 2011, 65.)

Pitkän koron rahastot sijoittavat yli vuoden mittaisiin korkosijoitusinstrumentteihin. Tämän kaltaisia korkosijoituksia ovat mm. joukkolainat, joiden liikkeellelaskijana toimii yleensä valtio tai yritys. Valtion tai julkisyhteisön lainoihin sijoittavia rahastoja kutsutaan myös nimellä obligaatorahasto. (Puttonen & Repo 2011, 65.)

Keskipitkän koron rahastot asettuvat näiden kahden välimaastoon yhdistellen sekä lyhyen koron että pitkän koron sijoituksia. Rahasto voi painottaa korkosijoituksiaan parhaalla katsomallaan tavalla markkinatilanteen mukaisesti. (Pörssisäätiö 2018, 21.)

2.2.2 Aktiivinen osakerahasto

Osakerahasto on rahasto, joka sijoittaa nimensä mukaisesti osakkeisiin. Sijoittamalla osakerahastoon, saa sijoittajan osuuden rahastosta ja omistaa rahaston sisältämiä osakkeita.

Rahaston omistavat rahasto-osuuksia omistavat henkilöt tai tahot ja rahastoyhtiö hallinnoi rahaston varoja. (Minilex 2019.)

Osakerahastot sopivat pitkäaikaiseen sijoittamiseen ja ne ovat hyvä vaihtoehto suorille osakesijoituksille. Osakerahasto sisältää monia eri yhtiöiden osakkeita, jolloin rahastoon sijoittaminen on riskittömämpää suoriin osakesijoituksiin verrattuna hajautuksen takia. Osakerahasto ei myöskään vaadi sijoittajalta aktiivista näkemystä markkinoista, sillä rahastoa hoitaa salkunhoitaja joka tekee rahaston sijoituspäätökset. (Nordea 2019b.)

Osakerahastoilla on usein myös oma sijoituspolitiikkansa, minkä mukaisesti rahaston sijoituksia tehdään. Rahasto voi valita sijoituskohteensa esimerkiksi yhtiön toimialan, maantieteellisen sijainnin tai koon mukaan. Osakerahastot voidaan jakaa myös arvo- ja kasvuyri-tysten mukaisesti omiin rahastoihinsa. (Puttonen & Repo 2011, 66–67.) Aktiivisilla osakerahastoilla on oma salkunhoitaja, jonka tehtävänä on sijoittaa sijoittajilta saatuja varoja eteenpäin osakemarkkinoille. Salkunhoitaja voi olla yksittäinen henkilö tai ryhmä, joka pyrkii optimoimaan salkun tuoton sen hetkisen tiedon perusteella (FINE 2019.).

2.2.3 Yhdistelmärahasto

Yhdistelmärahasto periaate on sijoittaa osakkeisiin sekä korkotuotteisiin. Yhdistelmärahasto pyrkii yhdistämään korkorahaston ja osakerahaston yhdeksi rahastoksi, joka tuo lisää hajautusta sijoittajalle. Yhdistelmärahastojen sijoitusten jako osakkeiden ja korkotuotteiden kesken määrittää osaksi myös rahaston riskisyyttä ja tuotto-odotusta. Rahaston eri omaisuusluokkien painotus saattaa vaihdella salkunhoitajan näkemyksen mukaan. Rahaston sisällön painottuessa enemmän osakesijoituksiin, nousee myös sijoittajan riski ja tuotto-odotus. Korkopainotteisessa yhdistelmärahastossa riski yleensä puolestaan laskee tuotto-odotuksen kanssa. (Nordea 2019b) Laskevien osakemarkkinoiden aikana, korkopainotteinen rahasto yleensä laskee vähemmän kuin osakerahasto sen sisältämien korkotuotteiden takia (Morninstar 2019a.).

2.2.4 Indeksirahasto

Indeksirahaston periaate on sijoittaa varoja valitun indeksin mukaisesti. Tämän kaltaisia indeksejä ovat mm. S&P 500, STOXX Europe 600, Nikkei 225 ja OMXH25. Indeksirahasto ei pääätä itse mihin osakkeisiin se sijoittaa, vaan pyrkii jäljittelemään rahastoyhtiön valitsemaa indeksiä. Rahasto sijoittaa siis samoihin osakkeisiin, jotka kuuluvat indeksiin ja

pyrkii pitämään osakeomistusten suhteen indeksin mukaisena. (Pörssisäätiö 2015.). Indeksirahastolla on myös salkunhoitaja, mutta salkunhoitajan tehtävä ei ole ottaa aktiivista näkemystä rahaston sijoittamiin osakkeisiin. Rahaston osakepainotuksia muutetaan vain, jotta rahaston sijoitukset ovat indeksin mukaiset. Indeksirahaston merkintä toimii tavallisen rahaston tavoin. (Sijoittaja Intelligence 2019a.)

Osakeindeksit ovat usein markkina-arvopainotteisia indeksejä. Osakkeisiin liittyvät indeksit ovat perustettu aikoinaan, jotta markkinoiden suunnanvaihteluja olisi helpompi seurata. Markkina-arvopainotteisia indeksien lisäksi, voidaan osakeindeksi luoda mm. koon, kasvun tai osinkotuoton perusteella (Kuvio 2.) Tällöin indeksin osakkeet valitaan valitun kriteerin perusteella. (Sijoittaja intelligence 2019b.)

Tuottohakuiset	Riskipainotteiset ja muut
Arvo	Matala / korkea beeta
Fundamentit	Minimivolatiliteetti
Kasvu	Riskipainotettu
Koko	Tasapaino
Laatu	
Liikevaihtopainotteinen	
Momentti	
Multi-faktori	
Odotettu tuotto	
Omien osakkeiden osto	
Osakkeenomistajan tuotto	
Osingon kasvu	
Osinkotuotto	
Tulospainotteinen	

Kuvio 2. Erilaiset kriteerit indekseille. (Sijoittaja Intelligence 2019b.)

2.2.5 Rahastojen rahasto

Rahastojen rahasto eli rahasto-osuusrahasto sijoittaa muiden rahastojen osuuksiin. Rahastojen rahasto ei siis sijoita suoraan arvopapereihin vaan muiden rahastojen rahasto-osuuksiin. Rahasto-osuusrahastot mahdollistavat sijoittajalle näin laajemman hajautuksen sijoituksissaan. Mikäli sijoitusrahaston kaikki varat sijoitetaan toisiin rahastoihin, voi yhden rahaston osuus rahasto-osuusrahastossa olla enintään 20 %. (Pörssisäätiö 2012,11.)

2.2.6 ETF-sijoitusrahasto

ETF-sijoitusrahastot ovat pörssinoteerattuja indeksiosuusrahastoja, joilla voidaan käydä kauppaa pörssissä samalla tavalla kuin perinteisillä osakkeilla. ETF-rahaston arvo ei täten määräydy rahaston sijoitusten todellisesta arvosta, vaan hinta määräytyy tehtyjen reaaliaikaisen kauppajen perusteella. (Finanssiala ry 2019) ETF-rahastoissa yhdistyy rahastojen hajautus sekä suorien osakeostojen helppous. Yleisesti ETF-rahaston tarkoituksena on tuottaa valitun indeksin mukaisesti, josta on vähennetty palkkiot. Palkkioiden osalta ETF-rahastojen etuna voidaan pitää kustannustehokkuutta, sillä rahastoon liittyvät kustannukset ovat yleisesti alhaisemman verrattuna muihin vastaaviin sijoituksiin. ETF-rahastoihin liittyy myös likviditeettiriski, sillä kaupankäynti on riippuvainen markkinoista. (Blackrock 2019, 5-8.)

2.3 Sijoitusrahasto-osuuksien hankinta ja lunastus

Sijoitusrahastoihin sijoittaminen tapahtuu olemalla yhteydessä rahastoyhtiöön. Rahastoa ostaessa merkitään rahastoa valuuttamääräisellä summalla, toisin kuin suorassa osakekaupassa kauppaa käydään osakkeiden kappalemäärällä. Merkintä toteutetaan välittömällä haluttu sijoitussumma rahastoyhtiölle, joka tekee merkinnän haluttuun rahastoon. Sijoittaja saa siis sijoitettua summaa vastaavan osuuden rahastosta, jonka rahastoyhtiö toteuttaa. Rahastoilla voi olla myös alaraja, millä summalla rahastoa voidaan merkitä. Toisin kuin ETF-sijoitusrahastoissa, perinteisissä aktiivisesti hoidetuissa rahastoissa merkintä toteutetaan rahaston sääntöjen mukaisesti. Rahastoa ei täten siis merkitä reaaliaikaisesti ja todelliset merkintäajat ilmoitetaan yleensä rahaston säännöissä. Rahasto-osuuden arvo määräytyy ostaessa ja myytäessä sen todellisesta arvosta. Rahaston sijoitusten markkina-arvosta vähennetään mahdolliset velat ja jaetaan rahaston osuuksien lukumäärällä. Rahasto-osuuden arvo tulee myös ilmoittaa vähintään kaksi kertaa kuukaudessa sijoitusrahastolain määräämänä. (Pörssisäätiö 2015, 19.)

2.4 Sijoitusrahastojen edut

Sijoittamalla sijoitusrahastoihin, saa sijoittaja monenlaisia hyötyjä verrattuna suoriin osake-sijoituksiin. Sijoitusrahasto sisältää monesti sisällään monia sijoituskohteita, joten yksittäisen kohteen arvonvaihtelu ei tuota suurta kokonaisarvon vaihtelua hajautuksen vuoksi. (Nordea 2019b) Lisäksi sijoittaja voi merkitä rahastoja monesti pienemmällä summalla verrattuna suoriin osakesijoituksiin ja saa näin monia rahaston osakkeita verrattain

pienellä summalla. Rahastot ovat myös hyvä valinta sijoittajalle, joka ei halua ottaa isoa näkemystä markkinoista. Sijoittaja voi valita sijoituskohteensa tietyn sijoitustyylin tai alueen mukaisesti ilman, että jokaista rahaston sisältämää yritystä tulisi tutkia perinpohjaisesti. (Danske Invest 2019.)

Rahaston sisältämät yritykset voivat maksaa osakkeenomistajille myös osinkoa tai korkoa. Suomessa rahasto ei ole yleensä verovelvollinen maksamaan luovutusvoittoveroa kaupan käynnin yhteydessä, joka nostaisi rahaston kuluja (Omista ja vaurastu 2018.). Rahasto voi maksaa mahdolliset osingot suoraan rahastoon tai suoraan sijoittajalle. Mikäli rahastossa on kasvu-osuus eli osingot maksetaan suoraan rahastolle, ei osingoista makseta veroa ennen rahaston lunastamista. Mikäli rahastossa on tuotto-osuus, tulee sijoittajalle vero-seuraamuksia maksetuista osingoista, vaikka sijoitusrahaston osuuksia ei lunastettaisi. (Morninstar 2019.)

3 SIOITUSRAHASTOJEN RISKIT, KULUT JA TUOTTO-ODOTUS

3.1 Rahastosijoittamiseen liittyvät riskit

Kuten kaikkeen sijoitustoimintaan, myös rahastosijoittamiseen liittyy riskiä. Rahastosijoittamisen riskeihin kuuluu monesti samoja tekijöitä kuin suoriin osakesijoituksiin, sillä monet rahastot sijoittavat osakkeisiin. Osakkeisiin sijoittavat rahastot joutuvat ottamaan huomioon muun muassa markkina-, yritys-, valuutta- sekä likviditeettiriskin, mikä saattaa vaikuttaa rahastoon arvoon merkittävästi. Markkinariskillä tarkoitetaan markkinoiden tilaa, jolloin yleinen osakemarkkinoiden lasku aiheuttaa rahaston osakkeiden mahdollista markkina-arvon alenemista. Markkinariskiä voidaan vähentää futuureilla ja indeksiopioilla, jotka toimivat käänteisesti rahaston kohdemarkkinan kanssa. Tällöin futuureilla tai indeksiopioilla voidaan luoda tuottoa, mikäli rahaston sijoituskohteen markkina-arvo laskee. Rahasto voi myös laskea markkinariskiä hajauttamalla sijoituksiaan maantieteellisesti. Hajauttamalla rahasto voi vähentää merkittävästi yritysrisiä, mikä liittyy olennaisesti myös rahastosijoittamiseen. Yritysrisillä tarkoitetaan yritysten toiminnan vaikutusta yritysten arvoon. Hajauttamalla sijoituksiaan, saa rahasto laskettua merkittävästi yritysrisiin liittyviä tekijöitä. Sijoittamalla monen yrityksen osakkeisiin, ei yhden yrityksen arvonaleneminen vaikuta ratkaisevasti rahaston sijoitusten kokonaisarvoon. Myös yritysrisiä voidaan pienentää mahdollisilla kohdeyritysten johdannaisilla. (Pörssisäätiö 2015, 11.)

Mikäli rahaston sijoitukset tehdään valuutassa, mikä ei ole rahaston käyttämä perusvaluutta, liittyy sijoitustoimintaan valuuttariskiä. Valuuttariskillä tarkoitetaan kahden eri valuutan välistä arvovaihtelua, jolloin se saattaa laskea sijoitusten markkina-arvoa. Rahastojen riskeihin kuuluu myös likviditeettiriski, jolloin rahaston sijoitusten myyntiä ei saada toteutettua halutussa aikataulussa. Likviditeettiriski voi näkyä myös rahaston arvonkehityksessä ja lunastusten toteutusaikataulussa. (Pörssisäätiö 2015, 12.)

Korkosijoituksissa sijoittajan tulee ottaa huomioon korkotason muutokset, joka liittyy olennaisesti korkoriskiä. Esimerkiksi joukkolainan kiinteän koron korkosijoituksessa korkotason nousu laskee korkosijoituksen arvoa. Korkotason lasku puolestaan nostaa korkosijoitusten lunastushintaa. Korkosijoitusten riskeihin kuuluu myös liikkeellelaskijan kyvyttömyys maksaa korko tai sijoituksen kohteena olevan laina takaisin. (Pörssisäätiö 2015, 11.)

3.2 Sijoitusrahastojen yleisimmät kulut ja verotus

Rahastosijoittamiseen liittyy kuluja, joita rahastoa hallinnoiva yhtiö perii rahastosijoittajilta. Tämän kaltaisia kuluja ovat mm. merkintä-, lunastus-, hallinto ja säilytyspalkkiot. Palkkiolla rahastoyhtiö kustantaa rahastoon liittyviä kuluja, joita ovat mm. salkunhoitajien palkkiot ja rahaston muut kulut. (Pesonen 2013, 130.)

Kun rahastoihin sijoittava henkilö tai taho merkitsee rahastoa, maksetaan siitä rahastoyhtiön määrittämä merkintäpalkkio. Palkkioiden suuruus riippuu rahastoyhtiön määrittämästä kulurakenteesta, joka ilmoitetaan rahaston avaintietoesitteessä tai rahastoesitteessä. Kun rahastoa omistava taho haluaa puolestaan lunastaa rahasto-osuuksia, ottavat osa rahastoista osan lunastetusta määrästä. Tätä kutsutaan lunastuspalkkioksi. Merkintä- ja lunastuspalkkioilla pyritään kustantamaan kaupankäyntikuluja ja yleisesti molemmat palkkiot ovat noin prosentin luokkaa suomalaisissa rahastoissa. Lisäksi merkintä- ja lunastuspalkkiolla voidaan vähentää sijoittajien halua aktiiviseen kaupankäyntiin, joka kasvattaa rahaston kuluja ja vähentää rahaston tuottoa. (Pesonen 2013, 131.)

Rahastot perivät rahastoista myös hallinto- ja säilytyspalkkioita. Rahaston hallinnointi- ja säilytyspalkkiot vaihtelevat rahaston sijoituspolitiikan mukaan. Yleisesti voidaan olettaa rahaston kulujen olevan suuremmat, mitä erikoisempi sijoitusrahasto on kyseessä. Rahaston sijoittaessa esimerkiksi kehittyviin maihin, on sijoitustoiminta yleisesti kalliimpaa ja monimutkaisempaa, jonka vuoksi rahaston kulurakenne saattaa olla korkeampi kuin mitä kehittyneisiin maihin sijoittavalla rahastolla. (Pesonen 2013, 131.)

Rahastoissa on kulujen osalta myös huomattavia eroja. ETF-rahaston kaupankäynti toimii samalla tavalla kuin pörssin suorissa osakekaupoissa eli sijoittaja voi ostaa ja myydä ETF rahasto-osuuksia reaaliaikaisesti. Myös passiivisten ETF- ja indeksirahastojen kulut ovat yleisesti huomattavasti alhaisemmat verrattuna aktiivisesti hoidettuihin rahastoihin. Passiiviset ETF-rahastojen hallinnointikulut ovat pääsääntöisesti 0,1-0,5 prosentin luokkaa. (Pörssisäätiö 2015, 14.) Passiivisen ETF-rahaston kulut ovat lähes aina alhaisemmat kuin aktiivisella hoidetulla rahastolla, mutta niistä maksetaan välityspalkkioita samalla tavalla kuin suorissa osakekaupoissa. Osuuksien säilytyksestä sijoittaja joutuu myös maksamaan tili- ja säilytysmaksut. (Pesonen 2013, 152.)

Sijoitusrahastojen tarkoitus on tuottaa voittoa sijoittajille ja mahdollisesta voitosta maksetaan veroa. Suomessa sijoitusrahaston lunastamisesta kertyneistä tuotoista maksetaan pääomaverona 30 %, mikäli tuotot eivät ylitä 30 000 euron rajaa. 30 000 euron ylittävältä

osalta tuotoista maksetaan veroa 34 %. Mikäli rahaston lunastamisesta syntyy tappioita, ovat tappiot mahdollista vähentää kaikista pääomatuloista. Myös voiton hankkimiseen liittyvät kulut on mahdollista vähentää pääomaverotuksesta. (Verohallinto 2019.)

Rahaston omistamat osakkeet voivat maksaa myös osinkoa. Sijoitusrahastoilla on kahdenlaisia osuuksia, tuotto- tai kasvuosuuksia. Tuotto-osuus tarkoittaa, että mahdolliset osingot maksetaan ulos rahastosta rahastoa omistavalle sijoittajalle. Tällöin sijoittaja maksaa veron vuosittain rahaston ulosmaksamista varoista. Mikäli rahastossa on kasvuosuus, sijoitetaan mahdollinen osinko takaisin rahastoon, eikä sijoittajalle tule tuotosta veroseuraamuksia ennen rahaston lunastamista. Kasvuosuuksista maksetaan veroa vasta, kun rahastoa lunastetaan ja syntyy tuottoa. (Morninstar 2019b.)

3.3 Rahastojen tuotto-odotus

Kuten kaikessa pörssisijoittamisessa, pyritään sijoitetulle pääomalle saamaan tuottoa. Rahastosijoittamisessa sijoitusten tuotto-odotus on merkittävästi riippuvainen mihin rahasto sijoittaa, minkä vuoksi sijoittaja voi olettaa eri tuottoa eri rahastovaihtoehtoista. Korkorahastojen tuottoon vaikuttaa merkittävästi korkotason vaihtelu ja osakkeisiin sijoittavan rahaston arvoon vaikuttavat puolestaan osakkeiden arvovaihtelu. Sijoitusrahaston tuottoon vaikuttavat myös em. syiden ohella sijoitusrahastojen johto, sijoitustoiminnasta vastaavat analyytikot ja rahaston salkunhoitajan tekemät päätökset. Rahastoa hallinnoivan tahon tulee aina ilmoittaa yksinkertaistettu rahastoesite sijoituskohteena olevasta rahastosta ennen rahaston merkintää. Rahastoesitteestä tulee ilmetä kaikki oleelliset asiat, jotka vaikuttavat sijoittajan tekemään sijoituspäätökseen. Useissa rahastojen säännöissä on mainittu myös vertailuindeksi, jonka tuoton rahasto pyrkii pitkällä aikavälillä voittamaan. (Sijoitusrahastot 2019.)

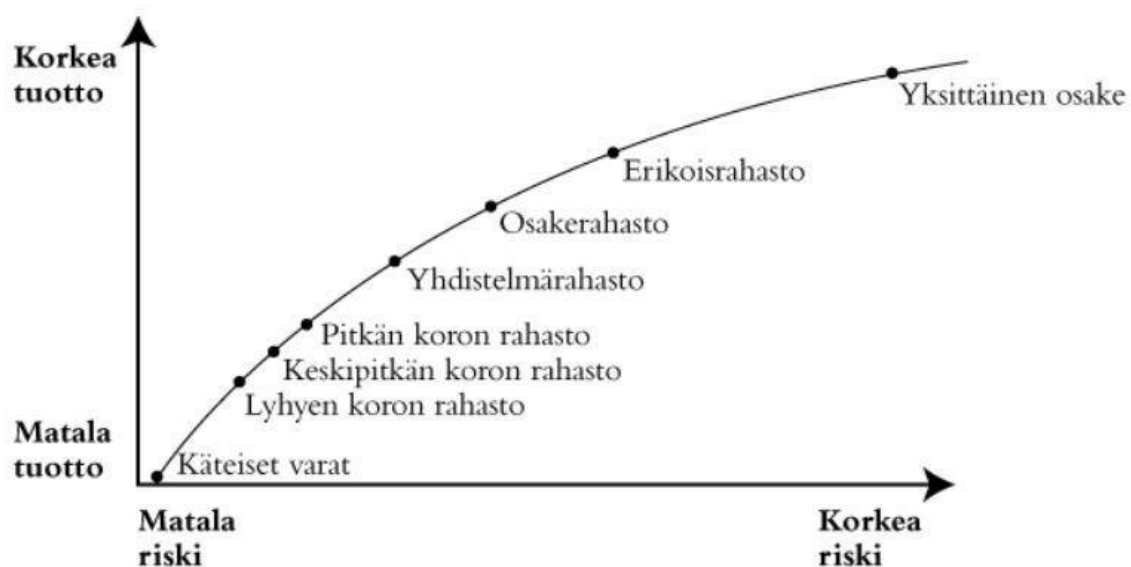
Sijoitusrahaston tuottoon vaikuttavat merkittävästi rahaston omistamien arvopaperien ostohetken arvo. Keskimääräinen tuotto Helsingin pörssissä on ollut v.1991–2017 11,2 prosenttia ja mediaanivuosituotto 15,2 prosenttia. (Rajala, Tuominen 2017.) Sijoittaessa nousuhdanteen huipulla, voi sijoittaja joutua odottamaan tuottoa hyvin pitkään. Sijoittaessa kertaussumman OMX HELSINKI GI –indeksin mukaisesti vuoden 1999 loppupuolella, oli sijoitettujen varojen arvo sama vasta vuonna 2007. Tämän jälkeen seurasi uusi pörssiromahdus ja sijoittajan varallisuus olisi ollut ennallaan vasta vuonna 2015. (Investment Intelligence 2019c.) Kuten mainittua, sijoitusrahastojen arvoon vaikuttavat myös salkunhoitajan

tekemät päätökset. Sijoittajalle tärkeää on kuitenkin hahmottaa markkinoiden keskimääräinen tuotto. Salkunhoitajilla ei ole pitkien ajanjaksoja käsittelevien tutkimusten mukaan taitoa tunnistaa lasku- ja noususuhdanteita rahastoa hyödyntävästi. Lyhytaikainen salkunhoitajan menestys liittyy yleensä tämän vuoksi sattumaan. Maailmalla pörssien voidaan olettaa tuottavan noin 8-9% vuositasolla. (Seligson 2019.)

3.3.1 Riskin vaikutus tuotto-odotukseen

Sijoittamalla sijoitusrahastoon, tulee sijoittajan huomioida sijoituskohteen riski. Voidaan todeta, että rahoitusmarkkinoilla riski ja tuotto korreloivat keskenään. Mitä suurempaa riskiä sijoitustuote pitää sisällään, sitä suurempaa tuottoa sijoittaja voi sijoitukselleen odottaa. (Kuvio 3.) Rahoitusmaailmassa sijoituksen riskiä mitataan volatiliteetilla. Volatiliteetti kertoo sijoitustuotteen arvovaihtelusta ja mitä suurempi volatiliteetti on, sitä suurempana voidaan pitää sijoitustuotteen riskisyyttä. (Puttonen & Repo 2011, 85.) Rahastoyhdistyksen suositusten mukaisesti, volatiliteettia tarkastellaan päiväkohtaisesti (Puttonen & Repo 2011, 86.).

Korkosijoituksissa riskin tunnusmittarina voidaan puolestaan käyttää duraatiota. Duraatio kertoo korkosijoituksen keskimääräistä takaisinmaksuaikaa kassavirran sen hetkellä arvolla. Mitä suurempi on korkosijoituksen duraatio, sitä suurempi on sijoittajalle koituva riski. Kiinteäkorkoisten arvopapereiden duraatio mitataan koko juoksuajalta ja vaihtuvakorkoisten arvopapereiden duraatio korontarkistuspäivän perusteella. (Puttonen & Repo 2011, 91.) Lisäksi riskisyyden mittaamiseen voidaan käyttää Sharpen lukua. Sharpen luku pyrkii mittaamaan riskikorjattua tuottoa. Sharpen luku saadaan, kun verrataan salkun keskimääräistä ylituottoa salkun kokonaisriskiin. Suurempi Sharpen arvo voidaan tulkita niin, että rahasto on tuottanut paremmin, kuin mikä sen riskisyys on ollut. (Puttonen & Repo 2011, 105.)

Kuvio 3. Eri sijoitusmuotojen tuotto-odotuksen suhde riskiin. (Puttonen, Repo 2011, 34.)

Riskin madaltamiseen yleisesti suositellaan hajauttamista eli sijoittamista yksittäisen sijoituskohteen sijasta useisiin eri sijoituskohteisiin. Osakerahastoissa osakekohtainen hajauttaminen onnistuu automaattisesti, sillä osakerahasto pitää sisällään eri yhtiöiden osakkeita. Sijoituspääoman hajauttaminen voidaan rahastosijoittamisessa tehdä sijoittamalla eri rahastoihin, jotka sijoittavat maantieteellisesti eroaviin kohteisiin tai eri toimialan yrityksiin. Myös korkosijoituksia lisäämällä osakesijoitusten lisänä voidaan alentaa riskiä. Näin kokonaisriskiä saadaan vähennettyä, eikä yhden riskin toteutuminen tuhoa sijoitustoimintaa kokonaisuudessaan. Kuten mainittua, riski ja tuotto kulkevat käsi kädessä ja hajauttamalla varallisuutta eri kohteisiin voidaan täten odottaa pienempää tuottoa. (Nordnet 2018.)

3.3.2 Rahaston kulujen vaikutus tuotto-odotukseen

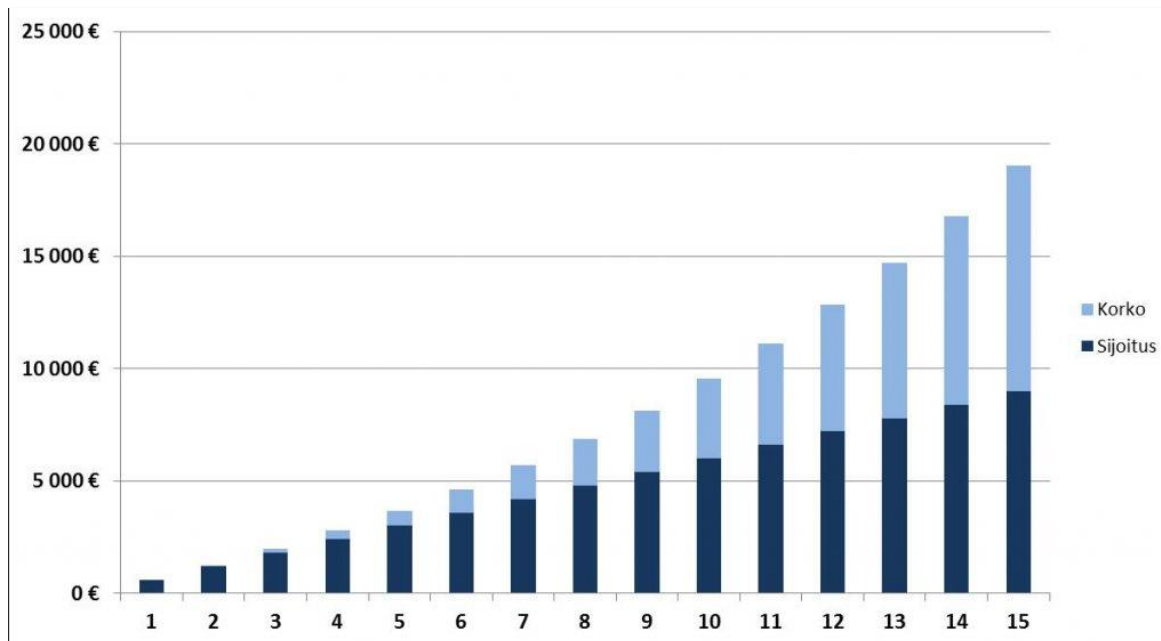
Aktiivisesti hoidettujen rahastojen omistamiseen ja niiden merkitsemiseen liittyy kuluja, jotka vähentävät sijoitusrahaston tuottoja rahastoa omistavalle sijoittajalle. Aktiivisella salakunhoidolla voidaan saada parempaa tuottoa vertailuindeksiin verrattuna, mutta monien tehtyjen tutkimusten mukaan näin ei ole. Tutkimusten tulokset ovat riippuvaisia tutkimusmenetelmistä sekä ajanjaksoista ja yhteneväistä tutkimustulosta ei ole voitu todentaa. (Puttonen & Repo 2011, 108.)

”Sharpe (1966) esitti edellä kuvatun laajasti käytetyn Sharpen luvun, jossa rahaston tuotosta vähennetään riskitön korko ja tämä luku jaetaan rahaston volatiliteetilla. Tunnusluvun tarkoituksen on mitata rahaston riskikorjattua tuottoa. Sharpen tulosten mukaan rahastot olivat pystyneet voittamaan markkinaindeksiin, mutta palkkioiden huomioimisen jälkeen nettotuotot jäivät keksimääriin hieman huonommiksi.” (Puttonen & Repo 2011, 107)

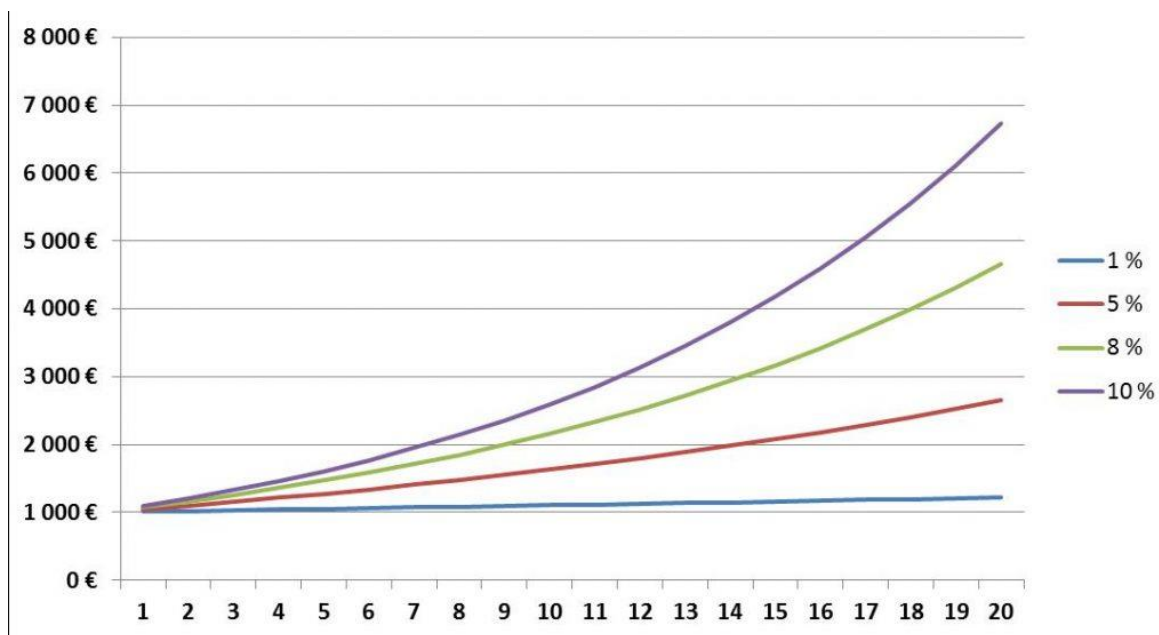
Rahastojen tuottoa on tutkittu myös Jensenin luvulla, jossa riskin mittarina käytetään Beta-kerrointa. Tutkimuksessa käytiin läpi 115 sijoitusrahastoa, jotka eivät keskimäärin pystyneet voittamaan osta ja pidä –strategiaa. (Puttonen & Repo 2011, 107.) Myöhemmin tutkimuksia on ollut puolesta ja vastaan. Tutkimusten mukaan lyhyellä aikavälillä on voitu todentaa salkunhoitajien hyödyt ylituoton saamisessa, mutta pitkällä aikavälillä rahastojen tuotot ovat jääneet vertailuindeksiin alle ottaen huomioon rahaston perimät kulut ja palkkiot. (Puttonen & Repo 2011, 108.). Tehtyjen tutkimusten perusteella, pitkäaikainen sijoittamisen on ollut kannattavaa tehdä suoraan vertailuindeksiin mukaisesti rahastoon mahdollisimman pienillä kuluilla.

3.3.3 Korkoa korolle –efekti

Yleisesti pörssi ja rahastosijoittamisessa puhutaan korkoa korolle- ilmiöstä. Kyseisellä laskelmalla tarkoitetaan, että sijoituksesta saadut tuotot sijoitetaan uudestaan ja seuraavana vuonna tuotto lasketaan sekä alun perin sijoitetusta varallisuudesta että aikaisemmin saadusta sijoitustuotosta. Sijoitusten tuotto voi olla arvonnousua, osakkeista saatua osinkoa tai korkosijoituksista saatua korkoa. (Nummiaro 2019.) Mikäli tuotto prosentti pysyy myös tulevana vuonna samana tai suurempana, saa sijoittaja suuremman tuoton, koska sijoitettava varallisuus on ollut suurempi kuin mitä edeltävänä vuonna (Pesonen 2013, 20.). Näin ollen sijoittajan varallisuus kasvaa enemmän kuin siinä tapauksessa, että sijoittaja ei sijoitaisi tuottojansa uudelleen. Sijoituksen tuotto kasvaa vuosittain, vaikka uusia sijoituksia ei tehdä.

Kuvio 4. Kuvaaja tuoton ja kuukausittain sijoitetun 50 euron tuotto-sijoituspääoma suhdemuutoksesta. (Pörssisäätiö 2017.)

Kuvio 5. Korkoa korolle –ilmiö eri vuosituotoilla, kun kertsijoitus on 1000 euroa. (Pörssisäätiö 2017.)

4 TUTKIMUS

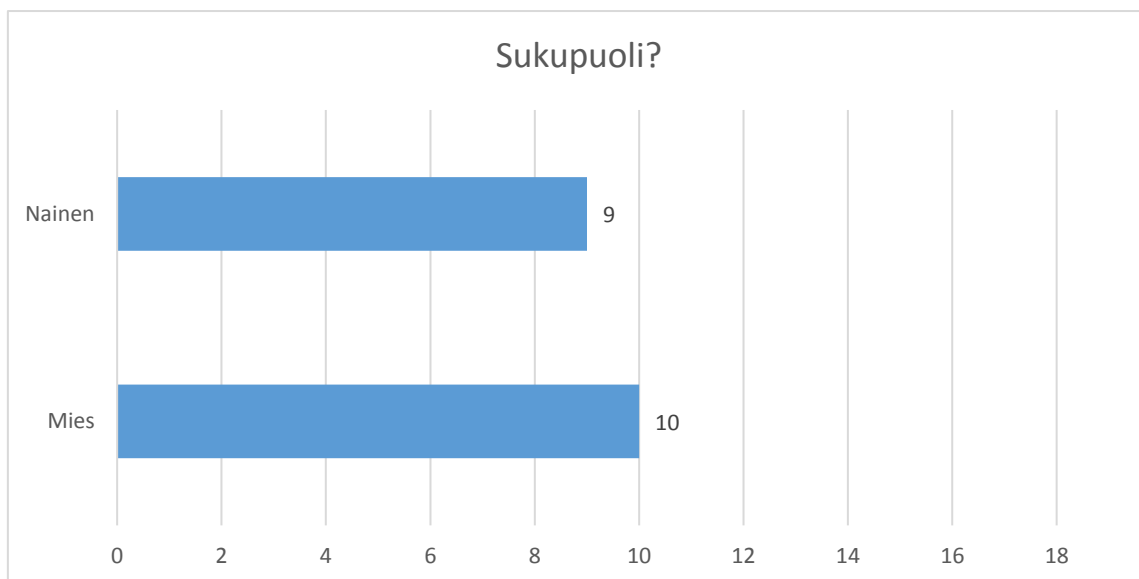
4.1 Tutkimuksen tavoite, toteutus- ja tutkimusmenetelmät

Tässä opinnäytetyön osiossa käydään läpi tutkimuksen tavoite sekä toteutus- ja tutkimusmenetelmät. Tutkimustulosten perusteella pyritään selvittämään rahaston kulujen merkitystä sijoituspäätökseen, tietoisuutta sijoitusrahaston kuluista sekä asioista, jotka vaikuttavat sijoituspäätökseen. Tavoitteena oli kohdistaa kysely sijoitustoimintaa tunteville sekä siitä kiinnostuneille henkilöille. Kysely kohdistettiin tarkoituksenmukaisesti henkilöille, joilla on jonkinlaista kokemusta sijoitustoiminnasta tai kiinnostusta sijoittamiseen.

Tutkimuskysymykset (Liite 1) toteutettiin puolistrukturoituna lomakehaastatteluna, jossa oli valmiita vastausvaihtoehtoja sekä avoin kysymys. Vastausvaihtoehtoja haluttiin rajata sijoittamisen laajan käsitteen takia, jolloin vastausten analysointi on tutkimuksen tarkoituksenmukaista. Kysymykset jaettiin ihmisille nettilinkkinä ja saadut vastaukset kerättiin Excel-tiedostoon. Jokaisen kysymyksen vastauksista tehtiin kaavio, mistä selviää vastaukset ja vastausmäärät. Tutkimuksen pääkysymykseen annettiin vastaajille mahdollisuus kertoa vapaasti vastauksensa ilman valmista vastausvaihtoehtoa. Sijoittamista tarjoavien yritysten haastattelu jätettiin tietoisesti pois tutkimuksesta, koska tutkimuksella haluttiin selvittää ainoastaan piensijoittajien näkemystä asiaan. Tutkimus toteutettiin Webropol kysely- ja raportointityökalulla kyselytutkimusten analysointia helpottaen. Kysely jaettiin julkisen nettlinkin kautta helpottaen tutkimuskysymyksiin vastaamista.

4.2 Tutkimustulokset ja tulosten yhteenveto

Kyselytulokset osiossa käydään läpi haastateltavien antamia vastauksia ja miten ne ovat haastateltavien kesken jakautuneet. Kysymykset ja vastaukset on käsitelty erikseen, ja jokaiseen vastaukseen on lisätty kyselytutkimusten mukainen kuvaaja vastausten havainnollistamiseksi. Tutkimukseen valittiin ainoastaan henkilöitä, joilla on kokemusta tai mielenkiintoa sijoittamista kohtaan. Kysely toteutettiin Webropol kysely- ja raportointityökalulla ja haastattelulinkki jaettiin sähköisesti kyselyyn valituille. Kysely lähetettiin 22 henkilölle, joista 19 vastasi kyselyyn aikarajan sisällä. Kyselyn vastausprosentti oli 86,36 %. Kyselyn vastausmäärät ovat tutkimuksen kannalta riittävät, sillä se käsittelee etukäteen valitun erityisen ryhmän haastattelutuloksia. Suurempi vastausmäärä antaisi tarkemman kuvan ja enemmän tietoa aiheesta, mutta saatuja tuloksia voidaan pitää suuntaa antavina.

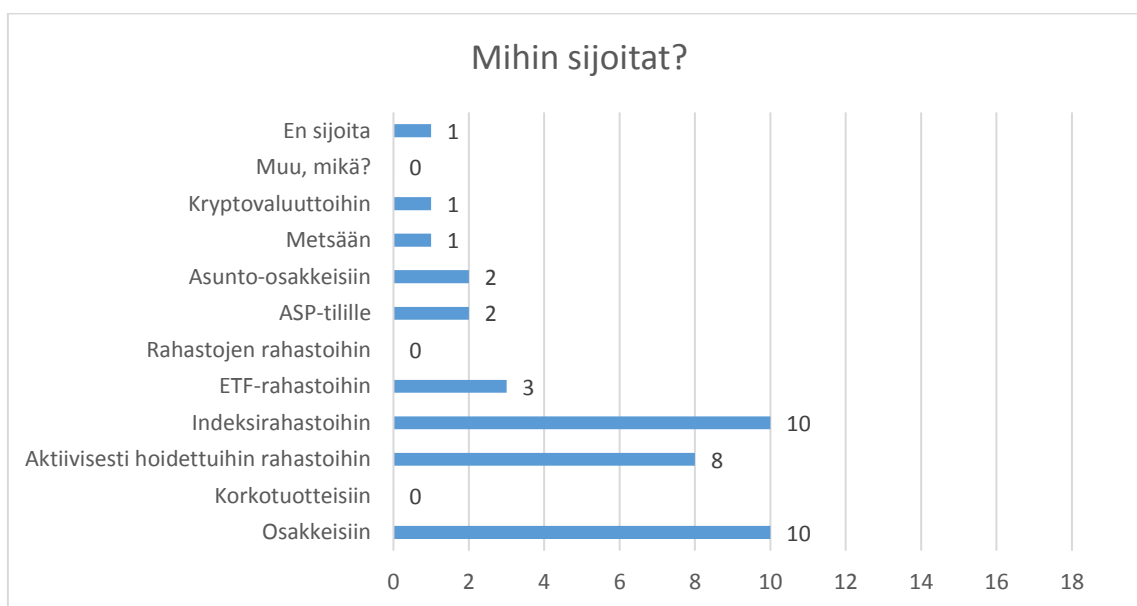
Kuvio 6. Vastaajien sukupuoli.

Ensimmäisessä kysymyksessä selvittää vastaajien sukupuoli. Vastaajien sukupuolija-kauma tutkimuksessa on lähes täydellisen tasapainoinen. Tutkimukseen vastasi 10 miestä ja 9 naista.

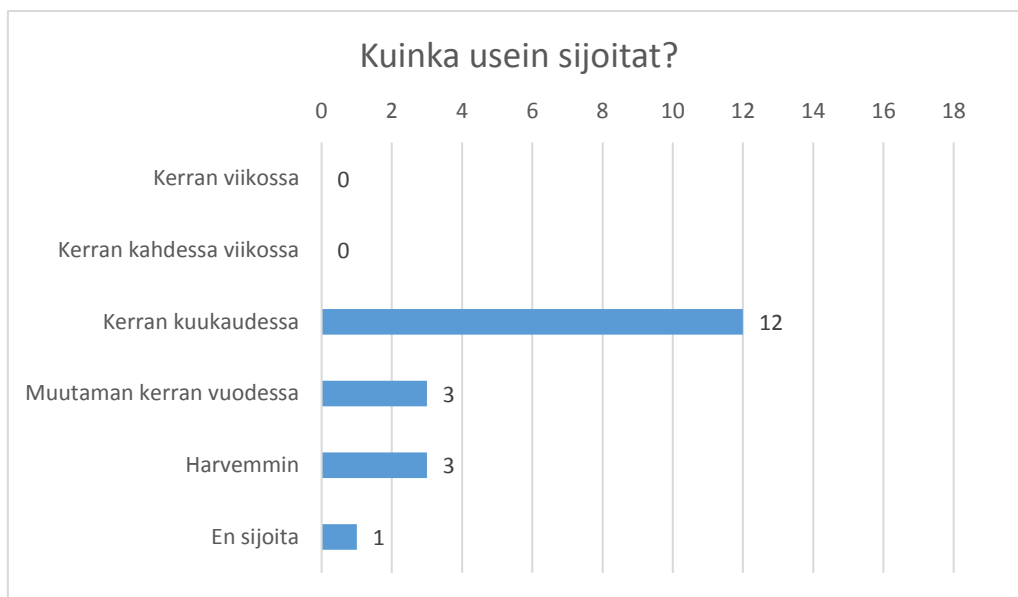
Kuvio 7. Vastaajien sijoitushalukkuus

Toisessa tutkimuskysymyksessä pyritään selvittämään tämän hetkinen tilanne sijoitusten suhteen. Valtaosa vastaajista (16) ilmoittaa sijoittavansa, ja loput (3) ilmoittaa halukkuudesta sijoittamista kohtaan tulevaisuudessa. Kaikki vastaajat ilmoittavat sijoittavansa tai halukkuutensa sijoittaa tulevaisuudessa, mikä on oletettavaa kyselyyn vastanneiden etukäteisvalinnan takia.

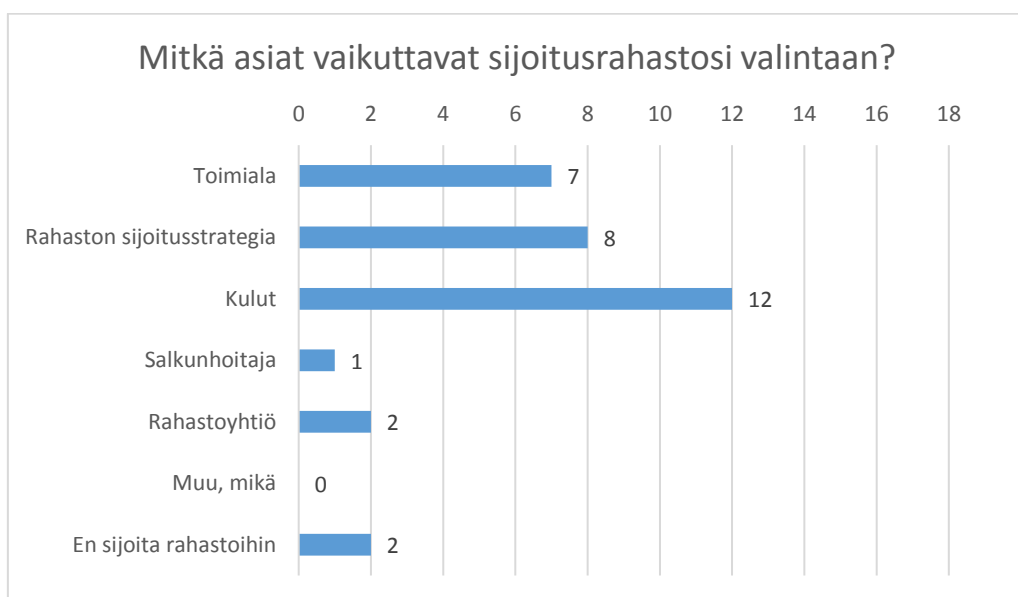
Kuvio 8. Sijoituskohteiden valinta.

Vastaajien sijoituskohteissa on havaittavissa selvää jakautumista. Kaksi vastaajien keskuudessa yleisintä sijoituskohdetta ovat osakkeet (10) sekä indeksirahastot (10) ja kolmantena lähes yhtä yleisenä sijoituskohteena on aktiivisesti hoidetut rahastot (8). Loput vastausvaihtoehdot ovat vähemmän suosittuja vastaajien kesken, eikä kukaan ilmoita muita vaihtoehtoisia sijoituskohteita tai sijoittavansa rahastojen rahastoon. Vastaajista (3) sijoittaa ETF-rahastoihin, (2) ilmoittaa sijoittavansa ASP-tilille ja vastaajista (2) on valinnut sijoittamisen myös asunto-osakkeisiin. Sijoituskohteina metsä sekä kryptovaluutat on valittu kerran vastaajien sijoituskohteina.

Kuvio 9. Sijoitusaktiivisuus.

Tutkimuskysymyksellä pyrittiin saamaan vastaus kuinka aktiivisesti vastaajat sijoittavat. Valtaosa vastaajista (13) kertoi sijoittavansa kerran kuukaudessa. Lähes kolmasosa vastaajista ilmoittaa sijoittavansa tätä harvemmin ja yksi vastaajista ei sijoita ollenkaan. Kuukaan vastaajista ei myöskään sijoita useammin kuin kerran kuukaudessa.

Kuvio 10. Sijoitusrahaston valintaan vaikuttavat tekijät.

Sijoitusrahaston valintaan vaikuttavia tekijöitä on valittu melko tasaisesti. Vastaajat saivat antaa useamman vastausvaihtoehdon ja eniten vastaajilla sijoitusrahaston valintaan vaikuttavat sen kulut. Vastaajista (12) on valinnut kulut merkittäväksi tekijäksi ja lähelle tätä pääsivät vaihtoehdot rahaston sijoitusstrategia (8) ja toimiala (7). Rahastoyhtiö on valittu yhtä monta kertaa (2) kuin päätös olla sijoittamatta rahastoon. Myös salkunhoitaja on valittu vastaajien toimesta kerran sijoitusrahaston valintaan vaikuttavana tekijänä. Muita tekijöitä sijoitusrahaston valintaan ei kysymyksen perusteella ilmennyt.

Kuvio 11. Tietoisuus omien sijoitustuotteiden kuluista ja palkkioista.

Kysyttäessä omien sijoitustuotteiden kuluista ja palkkioista, saadaan vastauksissa hajontaa jokaiselle vastausvaihtoehdolle. Suurin osa vastaajista (8) tietää melko hyvin omien sijoitustuotteittensa kulut ja palkkiot. Toiseksi yleisin vastausvaihtoehto (4) kyselyn mukaan on, että sijoitustuotteiden kulut ja palkkiot tiedetään melko huonosti. Lähes yhtä monta (3) tietää tarkasti sijoitustuotteittensa kulut ja niiden palkkiot. Ainoastaan yksi vastaajista ei tiedä omien sijoitustuotteittensa kuluja tai palkkioita. Loput vastaajista ilmoittaa, etteivät sijoita rahastoon.

Seitsemännessä kysymyksessä haastateltavilta kysytään kulujen ja palkkioiden merkityksestä sijoituspäätökseen sijoitusrahastoja koskien. Kysymyksellä pyritään saamaan tietoa kulujen sekä palkkioiden merkityksestä sijoitusrahastoa valittaessa ja millä tavoin ne vaikuttavat sijoituspäätökseen. Vastausten välillä on eroja paljonkin, mutta yhteneväisyyttä löytyy myös. Alhaisten kulujen merkitys sijoitusrahastossa on vastaajien mukaan tärkeää

sijoituspäätöstä tehdessä. Vastaajista yhteensä (12) ilmoittaa vastauksissaan kulujen alhaisuuden merkityksestä sijoituspäätöstä tehdessä

Valitsen mahdollisimman pienet kulut jos sijoitan rahastoihin

Edullisuus

Kulut ja palkkiot eivät saa olla kovin suuret, jotta sijoittaminen suhteellisin pienillä summilla olisi kannattavaa. Tällä hetkellä pystyn sijoittamaan hyvin satunnaisesti suoraan osakkeisiin ja säännöllisemmin pienillä summilla indeksirahastoihin.

Mitä pienemmät niin sen parempi.

Mitä vähemmän kuluja, sitä houkuttelevampi rahasto on.

Pienet kulut aina plussaa.

Suosin pienikuluisia rahastoja

Mitä matalimmat kulut, sen parempi sijoitusinstrumentti

Kaksi vastaajista kertoo kulujen ja palkkioiden määrittävän sijoituspäätöksen tekoa niin merkittävästi, että vastaajat eivät sijoita kulujen ollessa rahastossa liian suuret. Myös vähän sijoittava vastaajalla on samankaltaisia ajatuksia aiheesta.

Jos kulut tuntuvat suurilta, en sijoita.

Mikäli rahaston kulut ovat suuret, en sijoita ko. rahastoon.

Sijoitan niin vähän, että en osaa vastata. Mutta varmasti jonkun verran vaikuttaisivat jos ottaisin uuden rahaston. Mikäli palkkio olisi suuri voisin olla sijoittamatta juuri siihen rahastoon.

Myös rahastoyhtiöillä oli vastaajan mukaan merkitystä sijoituspäätöstä tehdessä puolesta ja vastaan.

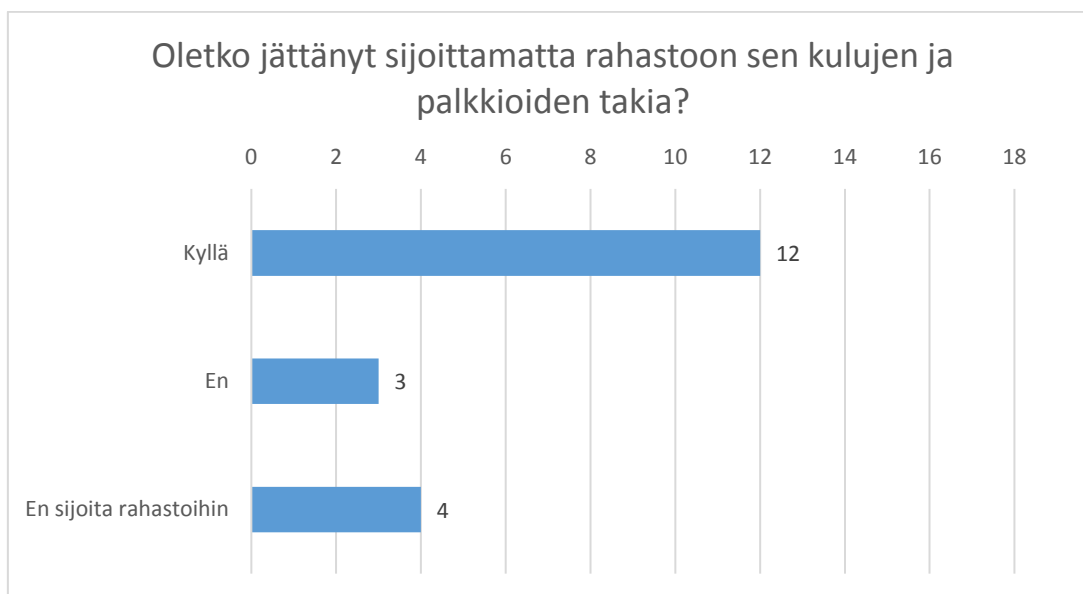
Suosin pankin palveluiden sijaan esimerkiksi Nordnetin välityksellä, koska kulut pienemmät.

Ei oikeastaan vaikutusta. Erot välittäjien välillä ovat sen verran pieniä.

Vastaajista viisi ilmoittaa, ettei sijoita rahastoon tai jätti vastaamatta kysymykseen. Mielenkiintoista on huomata yhden vastaajan perustelu kulujen pitämistä matalana ja perusteena ETF-rahaston mahdolliset kulut. Yleisesti ETF-rahaston kulujen määrä on pienempi kuin

muilla rahastoilla, vaikka kaupankäyntikulut saattavat kasvaa aktiivisessa kaupankäynnissä ETF-rahastojen ollessa pörssinoteerattuja rahastoja.

Pyrin pitämään kulut mahdollisimman alhaalla. Esimerkiksi ETF-rahastoissa kulut voivat syödä suhteellisen suurenkin osan potentiaalisista tuotoista pitkällä aikavälillä.

Kuvio 12. Sijoittamatta jättäminen rahaston kulujen takia.

Viimeisessä kysymyksessä vastaajilta kysytään kokemuksia sijoitusrahaston hylkäämiseen sen kulujen ja palkkioiden takia. Valtaosa vastaajista (12) ilmoittaa kulujen ja palkkioiden vaikuttaneen sijoituspäätökseen niin paljon, että sijoittaminen korkeakuluiseen rahastoon on jätetty tekemättä. Vastaajista (3) ei ole vastausten mukaan jättänyt sijoittamatta, vaikka rahastojen kulut ovat olleet korkeat. Loput vastaajaa (4) ilmoittaa, etteivät he sijoita rahastoihin ollenkaan.

Saatujen vastausten pohjalta voidaan tehdä yhteenveto kyselyssä saaduista tuloksista ja eritellä tärkeimmät havainnot vastauksista. Vastaajien sijoittaminen kohdistui suurimmaksi osaksi perinteisiin sijoitusvälineisiin, jotka olivat osakkeet ja aktiivisesti hoidetut rahastot sekä verrattain uudet indeksirahastot.

Kulujen merkitys sijoitusrahaston valintaan oli kaikista suurin vastaajien kohdalla, mutta myös rahaston sijoitusstrategia ja sijoituskohteena oleva toimiala olivat myös merkittäviä sijoituspäätökseen vaikuttavia tekijöitä. Suurin osa vastaajista oli myös melko hyvin tai

erittäin hyvin tietoisia omien sijoitustuotteiden kuluista. Toistuvasti vastauksissa tuli ilmi kulujen merkitys sijoituspäätöstä tehdessä.

4.3 Johtopäätökset ja pohdinta

Tämän osion tarkoitus on esittää johtopäätökset tutkimusta koskien ja verrata teoriaosuuteen kerättyä tietoa tutkimuksella saatuihin vastauksiin. Vertailuun on lisätty myös omia ajatuksia aiheeseen liittyen.

Teoriaosuudessa löydettiin tietoa, jonka mukaan rahaston salkunhoitajat eivät kyenneet voittamaan vertailuindeksiä pitkällä aikavälillä, kun rahaston kulut ja palkkiot on otettu vertailuun mukaan. (Puttonen, Repo 2011, 108) Tutkimuksen kyselyssä kulujen merkitys sijoituspäätöstä tehdessä oli kaikista merkittävin tekijä. Sijoitusrahaston valinnassa kulujen merkitys on erittäin oleellinen asia, kun mietitään pitkän aikavälin sijoitustoimintaa. Rahastojen kulut tutkimusten mukaan pienentävät sijoitustoiminnan tuottoja alle indeksituoton pitkällä aikavälillä, minkä vuoksi rahaston korkeat kulut eivät välttämättä ole perusteltuja sijoittajan tuottoa ajatellen. Rahaston kulujen merkitys tulee pitkällä aikavälillä esille korkea korolle -ilmiön takia, jonka vuoksi pienemmät tuotot kertautuvat ajan saatossa. (Pörsisäätiö 2017).

Sijoitustuotteiden valinnassa tutkimuksessa tuli ilmi vastaajien sijoittavat yleisimpiin sijoitustuotteisiin. Osakkeiden ohella aktiivisesti hoidetut rahastot ja indeksirahastot olivat vastaajien keskuudessa suosittuja sijoitusvaihtoehtoja. Rahastojen kuvailtu helppous sijoittamisen aloittamisessa tai aktiivisen markkinoiden seurannan puuttuessa on yksi merkittävä tekijä (Nordea 2019). Kaikki ihmiset eivät halua tai pysty tulkitsemaan markkinoiden tilaa aktiivisesti, jonka vuoksi rahastot ovat hyvä valinta sijoittamista ajatellen. Aktiivisesti hoidetuilla rahastoilla on pitkä historia mikä, varmasti helpottaa niihin sijoittamista sekä mahdollinen indeksin ylittävä tuotto. Yleisen tietämyksen paraneminen sijoittamisesta ja sen kasvanut suosio on melko varmasti auttanut löytämään indeksirahastot. Indeksirahastojen suosio on kasvanut viimeisenä vuosikymmenenä paljon johtuen merkittävästi ihmisten tietämyksen lisääntymisestä ja indeksirahastojen tarjonnan paranemisesta.

Kuvio 13. Sijoituspäätökseen vaikuttavat tekijät rahaston valinnassa.

Kulujen lisäksi rahastoissa on myös vastaajien mukaan tärkeää rahaston sijoitusstrategia ja toimiala mihin rahasto sijoittaa. (Kuvio 13) Vaikka sijoittaja ei haluaisi seurata markkinoita aktiivisesti, tulee sijoittajan tietää mihin on sijoittamassa. Vastanneiden keskuudessa on yleistä halu tietää toimialakohtaisesti mihin varoja sijoitetaan, joka on hyvä asia sijoittajan tietoisuuden kannalta. Myöskin millä tavalla varoja sijoitetaan nousi vastauksissa esille, joka kertoo vastaajien halukkuudesta tietää sijoituskohteitaan. Rahastoyhtiön tuleekin ilmoittaa oleelliset sijoitusrahaston toimintaan liittyvät asiat avaintietoesitteestä.

4.4 Työn luotettavuuden arviointi

Tutkimuksessa pyritään aina mahdollisimman luotettavaan lopputulokseen, jonka vuoksi tutkimuksen tulisi täyttää tiettyjä arvoja ja normeja. Yleisiä luotettavuuskäsitteitä ovat validiteetti ja reliabiliteetti, joita yleensä käytetään kvantitatiivisessa tutkimuksessa sekä soveltaen kvalitatiiviseen tutkimukseen. (KvaliMOTV 2019) Tutkimuksen luotettavuutta käsitellään tässä tutkimuksessa validiteetin ja reliabiliteetin käsitteiden kautta.

Validiteettiin käsitteellä tarkoitetaan pätevyyttä mitata asiaa oikein. Validiteettia on osattava käyttää oikeaan aikaan, oikealla tavalla ja oikeaan kohteeseen. Epäonnistunut otanta, mitauksen ajankohta tai henkilökemia voivat edesauttaa validiteetin epäluotettavuutta. Virheellinen tutkimusasetelma voi vaikuttaa ratkaisevasti tutkimuksen kokonaisvaliditeettiin. (KvantiMOTV 2008)

Tutkimuksen kysymykset pyrkivät mittaamaan mahdollisimman luotettavasti tutkimukseen osallistuneiden henkilöiden sijoituskäyttäytymistä. Kysymykset esitettiin jokaiselle erikseen verkkolomakkeen muodossa ja jokainen henkilö oli jollain tavalla perehtynyt sijoittamiseen. Kysely toteutettiin täysin anonyymisti, jolloin kynnyksensä kertomiseen vastauksissa oli oletettavasti pienempi, mitä se olisi ollut kasvotusten. Tämän vuoksi verkkolomakkeen käyttöä pidettiin tutkimuksen kannalta parhaimpana, koska silloin henkilökemialla ei ollut oleellista painoarvoa tutkimuksessa.

Toinen oleellinen käsite tutkimuksessa on reliabiliteetti. Mittarina reliabiliteetilla tarkoitetaan luotettavuutta ja johdonmukaisuutta. Mikäli mittari on täysin reliabeli, eivät siihen vaikuta satunnaisvirheet tai olosuhteet (KvantiMOTV 2008)

Tutkimus toteutettiin kertaalleen ja tutkimustulokset olivat linjassa yleisen suuntaukset kanssa. Tutkimuksen reliabiliteettia laskee vastaajien lukumäärä ja luotettavimmat tutkimustulokset saataisiin suuremmalla otannalla. Tutkimustulokset olisivat suuremmalla otannalla todennäköisesti samansuuntaisia, mikäli kysymykset esitettäisiin myös sijoitustoimintaa harrastaville tai siitä kiinnostuneille. Tutkimusten kysymyslista ja vaihtoehdot esitettiin kahdelle henkilölle ennen varsinaisten kysymysten antamista vastaajien käyttöön. Tällä tavoin saatiin karsittua päällekkäisyyksiä kysymyksistä ja keskitettyä kysymykset koskien enemmän tutkimuksen aihetta. Suomessa tehtyä täysin samanlaista tutkimusta ei löytynyt, mihin olisi voitu suoraan verrata tutkimustuloksia.

Tutkimus onnistui pääpiirteittäin hyvin ja sijoitusrahaston kulujen merkitystä saatiin tutkittua vastausten perusteella. Saatujen tulosten perusteella voidaan olettaa sijoitusrahastojen kulujen olevan merkittävä tekijä sijoitusrahaston valinnassa. Varsinaisiin tutkimuskysymyksiin saatiin vastukset. Pääkysymykseen, millä tavalla sijoitusrahaston kulut vaikuttavat sijoituspäätökseen, saatiin monia eri vastauksia. Ehdottomasti suurimmaksi tekijäksi vastauksissa nousivat edullisten sijoitusrahastojen suosiminen ja haisten kulujen merkittävyys.

Lisäkysymyksissä haluttiin tietää kuinka hyvin tutkittavat tiedostavat omaan sijoittamiseen liittyvät kulut sekä mitkä tekijät vaikuttavat sijoitusrahaston valintaan. Useimmat tiedostivat oman sijoitustoiminnan kulut omien ajatustensa perusteella hyvin. Sijoitusrahaston valintaan vaikuttavat tekijöiksi ilmoitettiin rahaston kulujen lisäksi sijoitusstrategia sekä toimiala mihin rahasto sijoittaa.

5 YHTEENVETO

Opinnäytetyön tavoitteena oli tutkia sijoitusrahastojen kulujen merkitystä sijoituspäätökseen. Sijoittamisen suosio on ollut pidempää kasvussa, jonka vuoksi yhä useampi sijoittaa nykypäivänä. Sijoitusrahastoihin ja sijoittamiseen liittyy kuitenkin kuluja ja palkkioita, jotka voivat vaikuttaa merkittävästi sijoitustoiminnan tuottoihin. Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää sijoitusrahastojen kulun merkitys sijoituspäätökseen. Lisäksi haluttiin selvittää, mitkä asiat vaikuttavat sijoituspäätökseen ja kuinka hyvin sijoitustoiminnan kulut tiedostetaan.

Teoriaosuudessa perehdyttiin sijoitusrahastojen toimintaan yleisesti ja mitä yleisimpiä sijoitusrahastoja piensijoittajalle on tarjolla. Teoriaosuudessa selvitettiin myös sijoitusrahastojen toimintaperiaatteita. Lisäksi teoriaosuudessa käytiin läpi myös sijoitusrahastoihin liittyviä riskejä sekä yleisimpiä sijoitusrahastojen kuluja. Myös riskin ja kulujen vaikutusta tuotto-odotukseen käsiteltiin ennen varsinaista tutkimusta.

Opinnäytetyön tutkimusosuudessa toteutettiin nettilomakkeella tehtävä kysely vastaamisen helpottamiseksi. Tutkimus toteutettiin anonyymisti, jotta vastaajat olisivat mahdollisimman rehellisiä vastauksissaan eikä tutkijan läsnäolo vaikuttaisi tutkittavien vastauksiin.

Tutkimustuloksissa nousi esille vastauksia, jotka vastasivat tutkimuskysymyksiin. Eniten sijoitusrahaston valintaan vaikuttivat sen kulut, sijoitusstrategia ja rahaston sijoituskohdeena oleva toimiala. Sijoitusrahastojen kulujen merkitys oli oleellinen tekijä sijoitusrahastojen valinnassa ja vastaajat suosivat matalakuluisia rahastoja. Tietoisuus olemassa olevien sijoitustuotteiden kuluista ja palkkioista olivat suurimmalla osalla hyvällä tasolla.

Sijoitustoiminta on maailmanlaajuisesti erittäin suosittu toimiala ja sitä on tutkittu erittäin paljon. Se on yksi suurimmista osa-alueista, jotka liittyvät ja vaikuttavat markkinatalouteen sekä yrityksiin. Mikäli haluttaisiin tutkia sijoitusrahastojen kulujen merkitystä lisää, voitaisiin tutkia, kuinka paljon lisätuottoa sijoittajat kokevat saavansa korkeampien kulujen myötä tai miten he perustelevat sijoitusrahastojensa valintaa yksilökohtaisesti. Sijoitusrahastoja tarjoavat yhtiöt joutuvat entistä enemmän perustelevaan aktiivisesti hoidettujen rahastojen kuluja, minkä vuoksi aktiivisten rahastojen nykytilanteesta olisi hyvä tutkia. Yksi kiinnostava ajatus lisätutkimuksesta olisi, kuinka kauan alalla olleet sijoitusneuvojat ovat kokeneet pienikuluiset indeksi- ja ETF-rahastot sijoitusneuvonnassa sekä niiden vaikutuksen aktiivisten rahastojen myyntiin.

Vaihtoehtoisesti tämä tutkimus voitaisiin yrittää toistaa vielä isommalla otannalla vastaajia ja kysyä vielä yksityiskohtaisemmin sijoituskäyttäytymiseen liittyviä tietoja. Myös kulujen merkitys muissa sijoitustuotteissa olisi varteenotettava vaihtoehto tutkimukselle.

LÄHTEET

Blackrock 2019. Isharesin ETF-opas. [Viitattu 4.11.2019]. Saatavissa: <https://www.blackrock.com/fi/yksityinen-sijoittaja/literature/brochure/investor-guide-to-etfs-fi-fi-brochure.pdf>

DanskeInvest 2019. Rahastosijoittamisen hyödyt. [Viitattu 4.11.2019]. Saatavissa: https://www.danskeinvest.fi/w/show_pages.content?p_nld=59&p_vPage=DIFIFI_BENEFITS_OF_INVESTING

Finanssiala ry2019. Muut sijoituskohteet. [Viitattu 3.11.2019]. Saatavissa: <http://www.finanssialalle.fi/opintomateriaalit/finanssialan-perusteet/saastaminen-ja-sijoittaminen/eri-sijoitusmuodot/muut-sijoituskohteet.html>

FINE 2019. Sijoitusrahastot. [Viitattu 2.11.2019]. Saatavissa: <https://www.fine.fi/finanssietieto/arvopaperiasiat/tavallisimmat-sijoitustuotteet.html>

Jyväskylän yliopisto. 2015. Määrällinen tutkimus. [Viitattu 18.11.2019]. Saatavissa: <https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimusstrategiat/maarallinen-tutkimus>

KvaliMOTV. 2019. Tutkimuksen luotettavuus ja arviointi [viitattu [15.11.2019]. Saatavissa: https://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L3_3.html

KvantiMOTV. 2008. Mittaaminen: Mittarin luotettavuus [viitattu [15.11.2019]. Saatavissa <https://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/mittaaminen/luotettavuus.html>

Minilex 2019. Mikä on rahasto-osuus? [Viitattu 1.11.2019]. Saatavissa: <https://www.minilex.fi/a/mik%C3%A4-on-rahasto-osuus>

Morningstar 2019a. Yhdistelmärahastot. [Viitattu 2.11.2019]. Saatavissa: <https://www.morningstar.fi/fi/glossary/101239/yhdistelmärahasto.aspx>

Morningstar 2019b. Rahaston tuotto- vai kasvuosuus?. [Viitattu 4.11.2019]. Saatavissa: <https://www.morningstar.fi/fi/news/83565/rahaston-tuotto--vai-kasvuosuus.aspx>

Nordea 2019a. Korkorahastot. [Viitattu 18.10.2019] Saatavissa: <https://www.nordea.fi/henkiloasiakkaat/palvelumme/saastaminen-sijoittaminen/rahastot/korkorahastot.html>

Nordea 2019b. Osakerahastot. [Viitattu 19.10.2019]. Saatavissa: <https://www.nordea.fi/henkiloasiakkaat/palvelumme/saastaminen-sijoittaminen/rahastot/osakerahastot.html>

Nordnet blogi 2018. Hajauttaminen kannattaa – 4 tapaa alentaa salkkusi riskiä. [Viitattu 6.11.2019]. Saatavissa: <https://blogi.nordnet.fi/hajauttaminen-kannattaa-4-tapaa-alentaa-salkkusi-riskia/>

Nummiaro, H. 2019. Onko korkoa korolle –ilmiö sijoittajan arvoloukku vai maailman kahdeksas ihme? [Viitattu 6.11.2019] Saatavissa: <https://www.taloustaito.fi/blogit/hannu-nummiaro/onko-korkoa-korolle--ilmio-sijoittajan-arvoloukku-vai-maailman-kahdeksas-ihme/#38eadcb9>

Omistaja ja Vaurastu. 2018. Kasvuosuus vai tuotto-osuus. [Viitattu 4.11.2019] <https://www.omistajavaurastu.com/kasvuosuus-vai-tuotto-osuus>

Pesonen, M. 2013. Sijoituspökkari. Saarijärvi; Docendo.

Puttonen, V., Repo, E. 2011. Miten sijoitan rahastoihin. 5. uudistettu painos. Helsinki; WSOYpro.

Pörssisäätiö. 2012. Sijoitusrahasto-opas. [Viitattu 3.11.2019]. Saatavissa: https://www.porssisaatio.fi/en/wp-content/uploads/2012/01/28002-sijoitusrahasto_opas_FI_lores.pdf

Pörssisäätiö. 2015. Sijoitusrahasto-opas. [viitattu 8.3.2019]. Saatavissa: http://www.porssisaatio.fi/wp-content/uploads/2015/05/sijoitus_rahasto_opas_2015_b.pdf

Pörssisäätiö 2017. Kannattaako sijoittaa? – Korkoa korolle –ilmiö. [Viitattu 5.11.2019]. Saatavissa: <https://www.porssisaatio.fi/blog/2017/08/29/kannattaako-sijoittaa-korkoa-korolle-ilmio/>

Pörssisäätiö. 2018. Sijoitusrahasto-opas. [Viitattu 18.10.2019]. Saatavissa: https://www.porssisaatio.fi/wp-content/uploads/2011/12/korko_opas_2018_www.porssisaatio.fi_.pdf

Rajala, A., Tuominen, J.2017. Helsingin pörssin vuosi oli pitkän aikavälin vertailussa keskitasoa – Kuudes lihava vuosi peräkkäin. [Viitattu 6.11.2019] Saatavissa: <https://www.kauppalehti.fi/uutiset/helsingin-porssin-vuosi-oli-pitkan-aikavalin-vertailussa-keskitasoa-kuudes-lihava-vuosi-perakkain/2e9d6b1b-cdc5-3e4a-8099-b8db604f3e59>

Saaranen-Kauppinen, A & Puusniekka, A. 2006a. Strukturoitu ja puolistrukturoitu haastattelu. KvaliMOTV [viitattu 8.3.2019]. Saatavissa: https://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L6_3_3.html

Saaranen-Kauppinen, A & Puusniekka, A. 2006b. Mitä laadullinen tutkimus on: Lyhyt oppimäärä. KvaliMOTV [Viitattu 18.11.2019]. Saatavissa:

https://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L1_2.html

Seligson 2019. Osakemarkkinoiden tuotto-odotus. [Viitattu 6.11.2019] Saatavissa:

<https://www.seligson.fi/sco/suomi/sijoitustietoa/osakemarkkinoiden-tuotto-odotus/>

Sijoittaja Intelligence 2019a. Mikä on indeksi ja miten siihen voi sijoittaa? [Viitattu 2.11.2019]. Saatavissa: <https://www.sijoittaja.fi/36431/mika-on-indeksi-ja-miten-siihen-voi-sijoittaa/>

Sijoittaja Intelligence 2019b. Indeksisijoittamisen harhakäistyksset ja riskit? [Viitattu 2.11.2019]. Saatavissa: <https://www.sijoittaja.fi/63233/indeksisijoittamisen-harhakasitykset-ja-riskit/>

Sijoittaja Intelligence 2019c. Helsingin pörssin 20 vuoden tuotto ja johtopäätökset tuottokehityksestä? [Viitattu 6.11.2019]. Saatavissa:

<https://www.sijoittaja.fi/124139/helsingin-porssin-20-vuoden-tuotto-ja-johtopaatokset-tuottokehityksesta/>

Sijoitusrahastot. 2019. Korkorahastot. [Viitattu 19.10.2019]. Saatavissa: <https://sijoitusrahastot.org/rahastot-sijoitusrahasto-opas/rahastotyytit/korkorahastot/>

Verohallinto 2019. Sijoitusrahasto-osuudet. [Viitattu 5.11.2019] Saatavissa:

<https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/omaisuus/sijoitukset/sijoitusrahastoosuudet/>

LIITTEET

Liite 1 Puolistrukturoidun lomakehaastattelun kysymykset

Sukupuoli?

- Mies
- Nainen

Sijoitatko varallisuuttasi?

- Kyllä
- En
- En, mutta aion sijoittaa tulevaisuudessa

Mihin sijoitat?

- Osakkeisiin
- Korkotuotteisiin
- Aktiivisesti hoidettuihin rahastoihin
- ETF.rahastoihin
- Rahastojen rahastoihin
- ASP-tilille
- Asunto-osakkeisiin
- Metsään
- Kryptovaluuttoihin
- Muu, mikä
- En sijoita

Kuinka usein sijoitat?

- Kerran viikossa

- Kerran kahdessa viikossa
- Kerran kuukaudessa
- Muutaman kerran vuodessa
- Harvemmin
- En sijoita

Mitkä asiat vaikuttavat sijoitusrahastosi valintaan?

- Toimiala
- Rahaston sijoitusstrategia
- Kulut
- Salkunhoitaja
- Muu, mikä
- En sijoita rahastoihin

Kuinka hyvin tiedät omiin sijoitustuotteisiin liittyvät kulut ja palkkiot?

- Tiedän tarkasti sijoitusrahastoihin liittyvät kulut ja palkkiot
- Tiedän melko hyvin sijoitusrahastoihin liittyvät kulut ja palkkiot
- Tiedän melko huonosti sijoitusrahastoihin liittyvät kulut ja palkkiot
- En sijoita rahastoihin

Millä tavoin sijoitusrahaston kulut ja palkkiot vaikuttavat sijoituspäätökseesi?

Oletko jättänyt sijoittamatta rahastoon sen kulujen ja palkkioiden takia?

- Kyllä
- En
- En sijoita rahastoihin